

STORTINGET

Representantforslag 114 S

(2019–2020)

fra stortingsrepresentantene Gisle Meininger Saudland, Sylvi Listhaug, Jon Georg Dale og Terje Halleland

Dokument 8: 114 S (2019–2020)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Gisle Meininger Saudland, Sylvi Listhaug, Jon Georg Dale og Terje Halleland om å stanse utbygging av vindkraft etter gammelt konsesjonssystem, inntil rettssystemet har endelig avgjort klager som er brakt inn for domstolene

Til Stortinget

Bakgrunn

Det er sterk motstand mot utbygging av vindkraft på land, og mye oppmerksomhet rundt dette mange steder i landet. Vindkraftkonsesjonene er gitt mange år tilbake i tid, flere av konsesjonene er 10–15 år gamle med forlenget frist. En vindturbin på land er nå hundre meter høyere enn i år 2000. Nå er vindturbinene opp mot 250 meter høye, gjør voldsomme inngrep i naturen og er til stor sjenanse for folk som lever og nyter godt av naturområdene. Fordi konsesjonssystemet er utdatert, stoppet Fremskrittspartiet i regjering, den 1. april 2019 all konsesjonsbehandling for å gå gjennom konsesjonsregelverket. Forslagsstillerne vil derfor at vindkraftkonsesjoner som er behandlet etter det gamle systemet, som er brakt inn for rettsapparatet, og hvor bygging fortsatt ikke er påbegynt, må ferdigbehandles i rettssystemet før bygging kan startes opp. Nye vindkraftprosjekter behandles etter nytt konsesjonssystem, hvor det er en forventning om at kriteriene for utbygging er strammet betydelig inn. Derfor vil dette være en midlertidig endring som gjelder konsesjoner gitt etter det gamle systemet.

De fleste av vindkraftkonsesjonene ble gitt i en tid hvor teknologien tilsa at utbyggingene var av helt andre dimensjoner enn man ser i dag, og de var basert på et annet kunnskapsgrunnlag om virkninger av vindkraft på blant annet fugl og naturtyper enn det man har tilgjengelig nå. Det er bra at man benytter siste tilgjengelige teknologi ved utbygging. Samtidig er det rett at store og vesentlige endringer i utforming av vindparkene, hvor blant annet antall, størrelse, og plassering av turbiner, samt endring i størrelse på adkomstveier, oppleves som vesentlige endringer i utbyggingene. Denne informasjonen bør være tilgjengelig på det tidspunktet prosjektet skal vurderes av lokale myndigheter. I prosjekter hvor det har vært lokal tilslutning, men forutsetningene er vesentlig endret, har prosjektene ofte ikke lenger lokal tilslutning. Dette gjelder for eksempel Vardafjell, Haram og Tysvær vindkraftverk. Et eksempel er Tysvær, hvor turbinene nå er godkjent på 210 meter, det vi si 61 prosent høyere enn tidligere. Dette vil medføre større visuell forurensning og langt overstige det som fremgikk av opprinnelig søknad.

Det er i flere saker også klager på at utredningene som ligger til grunn for vedtaket, er utdaterte, og at vedtak ikke dekker den utbyggingen som nå skal foretas. For enkelte temaer i konsesjonsprosessen var ikke kunnskapsgrunnlaget like godt da søknaden ble behandlet, som det er i dag. Temaer som tidsfrister, høyde på turbinene og størrelsen på anleggsveien er noen eksempler. Det samme gjelder Miljø-, transport- og anleggsplan (MTA) eller detaljplanene.

Det har fra ulike aktører blitt pekt på manglende varsling av noen parter i prosessene, som sannsynligvis er å regne som saksbehandlingsfeil, og som sannsynligvis har hatt betydning for de vedtak som er fattet. Det har flere steder vært manglende involvering av lokal-

samfunnet, noe som er alvorlig i store utbygginger som vindkraftverk representerer.

I en rettslig vurdering vil man få vurdert om det er gjort saksbehandlingsfeil, og eventuelt vurdert andre spørsmål knyttet til konsesjonsprosessen. Forslagsstillerne mener det over en lang periode er skapt så mye konflikter rundt utbygging av vindkraft at det nå må ryddes opp, og at det er helt nødvendig med et nytt system før vi kan gå videre. Inntil det nye systemet er på plass, mener forslagsstillerne at utbyggingen skal stilles i bero inntil saker som bringes inn for retten, er avgjort.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen stoppe utbygging av vindkraftverk som er brakt inn for domstolene, inntil sakene er avgjort. Dette skal gjelde saker som behandles etter det gamle konsesjonssystemet.
2. Stortinget ber regjeringen raskt legge frem forslag til nytt konsesjonssystem.

20. mai 2020

Gisle Meininger Saudland

Jon Georg Dale

Sylvi Listhaug

Terje Halleland